

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415202952
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8415202952.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., F., ul. T. XX, S., T. republika, štátny občan S. federácie, právne zastúpeného Mgr. Mariánom Čuprikom, advokátom, so sídlom v Košiciach, na ul. Floriánskej č. 19, proti žalovanému: Finerg International, s.r.o., so sídlom v Starej Lesnej č. 157, IČO: 36 511 391, právne zastúpenému Advokátska kancelária Hajduk s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, na ul. Štúrovej č. 101/5, IČO: 53 556 283, o zaplatenie sumy 126.279,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 12.10.2020 č.k. 2C 179/2015-296, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým uznesením konanie zastavil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že meritórnemu prejednaniu žaloby v danom prípade bráni prekážka veci rozsúdenej (res iudicata), a preto neprichádza do úvahy iné rozhodnutie ako zastavenie konania z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienok konania.

3. Podľa ust. § 230 C.s.p., ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

4. Prekážka rozsúdenej veci svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia v každom štádiu konania vedie k jeho zastaveniu bez toho, aby súd uvažoval o iných opatreniach. Ak by totiž súd napriek tejto procesnej prekážke konal vo veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, ďalším meritórnym rozhodnutím by mohol porušiť základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky. Splnenie procesných podmienok a ich nedostatky súd skúma z úradnej povinnosti. Po zistení neodstrániteľného nedostatku podmienok konania, medzi ktoré patrí aj prekážka veci rozsúdenej, súd konanie musí zastaviť. Právoplatné súdne rozhodnutie totiž zakladá stav právnej istoty, resp. odstraňuje stav právnej neistoty účastníkov konania, pričom dôsledok právoplatnosti súdneho rozhodnutia znamená, že rozhodnutie sa stáva pre účastníkov zásadne nezmeniteľným a záväzným; takéto rozhodnutie získava vynúiteľnosť a je pre súd v inom konaní tých istých účastníkov záväzné.

5. Aj keď skutkový základ nároku žalobcu v tomto spore bol založený na Dodatkovvej dohode č. 2 k predbežnej kúpnej zmluve zo dňa 24.02.2010, právoplatný rozsudok Okresného súdu Kežmarok vo veci 8C/329/2012 tvorí prekážku veci rozsúdenej pre opätovné prejednanie nároku žalobcu na vrátenie

plnenia plateného žalovanému v rokoch 2008 a 2009 na základe zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľnosti, lebo konanie sp. zn. 8C/329/2012 malo tých istých účastníkov ako má toto konanie a prejednával sa tam ten istý nárok, vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Zo žaloby, ako aj zo žalobcom predloženej Dodatkovej dohody č. 2 je zrejmé, že žalobca sa v tomto konaní domáha vrátenia peňažných súm, ktoré platil žalovanému v období od 02.04.2008 do 28.05.2009 na základe tých istých zálohových faktúr, z ktorých sa domáhal vrátenia plnenia aj v spore vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/329/2012. Podľa tvrdenia žalobcu v žalobe sa žalobca domáha vrátenia sumy 126.297,60 eur, ohľadne ktorej z Dodatkovej dohody č. 2 vyplýva, že táto suma bola určená a žalovaným započítaná na úhradu zálohy kúpnej ceny v zmysle zmluvy o budúcej zmluve a zároveň podľa bodu 6.1 Dodatku mala byť táto suma vrátená žalobcovi v prípade, ak žalovaný ako predávajúci nájde nového kupujúceho, s ktorým uzavrie zmluvu o predaji apartmánu a zároveň od neho obdrží finančné prostriedky za predaj apartmánu. Je nepochybné, že suma vo výške 126.297,60 eur, je tá istá suma, o ktorej už súd rozhodol v spore vedenom pod sp. zn. 8C/329/2012, pretože táto skutočnosť vyplýva aj z listiny predloženej žalovaným označenej ako „Informácia o prijatých zálohách - C. I.“ na čl. 169 spisu, na ktorej je uvedená celková suma vo výške 244.892,48 eur, ktorej zaplataenie bolo predmetom sporu 8C/329/2008, pričom časť z tejto sumy vyplývajúca zo zálohových faktúr vo výške 118.584,88 eur bola predmetom sporu vo veci 10C/533/2015 a zvyšná časť zo zálohových faktúr je predmetom tohto sporu. To, že ide presne o tie isté zálohové platby potvrdili v rámci svojich výpovedí aj zmluvné strany nielen zmluvy o budúcej zmluve, ale aj Dodatkovej dohody č. 2, a to žalobca, keď sám uviedol, že ohľadom zložených záloh už prebiehal súdny spor a svojej právnej zástupkyňi vtedy odovzdal všetky podklady a doposiaľ nerozumie, prečo tento spor skončil jeho neúspechom. Rovnako žalovaný uviedol, že predmetná suma bola zálohou zo zmluvy o budúcej zmluve, ktorej vrátenia sa už žalovaný domáhal skôr a princípom dodatku č. 2 bolo, aby mal istotu, že mu budú uhradené náklady za obdobie, kedy žalobca odmietal kúpiť nehnuteľnosť.

6. Na vyššie uvedených skutočnostiach nič nemení ani tvrdenie žalobcu, že v tomto spore si uplatňuje nárok na vrátenie peňazí z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným v Dodatkovej dohode č. 2, v bode 6.1. Súd posudzujúc vzťah medzi zmluvou o budúcej zmluve a Dodatkovou dohodou č. 2 uzavrel, že Dodatková dohoda č. 2 je prílohou k zmluve o budúcej zmluve a jej neoddeliteľnou súčasťou. Táto skutočnosť vyplýva nielen z obsahu samotného Dodatku, ale aj z bodu 8. Dodatkovej dohody, podľa ktorého Dodatok č. 2 je prílohou k zmluve o budúcej zmluve a je jej neoddeliteľnou súčasťou. Predmetný dodatok sa môže meniť len so súhlasom oboch zmluvných strán. Sám žalobca na pojednávaní uviedol, že všetky zmluvy medzi stranami vrátane Dodatku boli dvojjazyčné, pričom žalovaný na ďalšom pojednávaní upresnil, že zmluvy boli pripravované v ruskom jazyku a následne prekladané do slovenského jazyka. Z dôvodu právnej istoty žalovaný trval na tom, aby bolo v zmluve o budúcej zmluve v bode 11.2 uvedené, že v prípade vzniku sporov z dôvodu zmyslu tých alebo iných slov alebo výrazov, prioritu má slovenský jazyk. Inak povedané, výklad zmlúv a spory z nich sa budú posudzovať podľa slovenského právneho poriadku a slovenský jazyk má prednosť pred ruským. Takéto tvrdenie má logiku, nakoľko nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zmluvy sa nachádzali na Slovensku a všetky záležitosti týkajúce sa týchto nehnuteľností sa riešili na Slovensku podľa slovenských noriem. Akýkoľvek iný výklad, podľa ktorého by sa malo postupovať podľa iného než slovenského práva a slovenského jazyka tu nemá opodstatnenie. Aj sám prekladateľ v rámci prekladu Dodatku a na pojednávaní uviedol, že pri preklade Dodatku vychádzal z metodického pokynu F. P. a nakoľko pôvodná zmluva bola vyhotovená v súlade so zákonnými normami slovenskej legislatívy, všetky dodatky, doplnenia a prílohy k predmetnej zmluve by mali obsahovať všetky právne náležitosti vyžadované slovenskou legislatívou. V slovenskom práve neexistuje termín dodatková dohoda. V ruskom práve existuje ale vzťahuje sa výlučne na medzinárodné dohody. V ruskom práve aj medzinárodnom práve termín dodatková dohoda je možné používať len v prípade, že sa jedná o novú dohodu, ktorá sa nevzťahuje na existujúcu dohodu uzavretú predtým. Avšak v úvode dodatku je uvedené, že tento dodatok vychádza zo zmluvy o budúcej zmluve. Preto je potrebné konštatovať, že pokiaľ by dodatok nemal súvisieť so zmluvou o budúcej zmluve, tak by sa na túto zmluvu neodvolával. Rovnako aj z platieb hradených žalobcom vyplýva, že sú to tie isté platby, ktoré platil na zmluvu. Preto medzi zmluvou a dodatkom je veľmi úzke prepojenie. Z výpovedí strán vyplynulo, že Dodatok mal slúžiť ako nejaké „predĺženie“ zmluvy o budúcej zmluve, kým žalobca bude mať peniaze na úhradu celej kúpnej ceny, teda na doplatenie už zloženej zálohy. Keďže k doplateniu zálohy zo strany žalobcu nedošlo a žalovanému bolo doručené odstúpenie od zmluvy, na základe ktorého bol vedený aj spor 8C 329/2012, žalovaný nehnuteľnosť predal, čím využil možnosť, ktorú mu ponúkal Dodatok v prípade, ak žalobca nezaplatí celú kúpnu cenu.

7. Žalobca už raz na súde nárok na vrátenie platieb, ktoré žalovanému poukázal v priebehu rokov 2008 a 2009 na základe Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľností uplatnil, pričom o tomto jeho nároku bolo právoplatne meritórne rozhodnuté a to tak, že žalobca nárok na ich vrátenie nemá. Preto za situácie, ak v právoplatne skončenom konaní bolo skonštatované, že žalobcovi vzniklo len právo na vydanie plnenia z neplatnej zmluvy a tento nárok žalobcu bol k 11.07.2012 premlčaný, nemôže v novom konaní sa opätovne domáhať vrátenia toho istého plnenia na základe tej istej zmluvy, resp. na základe jej Dodatku a tvrdiť, že práva a povinnosti z nich trvali až do júla roku 2013. Uvedené bolo v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 329/2012 vyvrátené. Navyše žalobca Dodatkovou dohodou č. 2, na ktorej postavil túto žalobu, už argumentoval tiež v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 329/2012 vo svojom odvolaní proti rozsudku zo dňa 19.04.2013. V ňom okrem iného uviedol, že má k dispozícii Dodatkú dohodu č. 2, ktorá ako dvojstranný prejav vôle oboch účastníkov svedčí o tom, že zmluvné strany sa jasne dohodli na podmienkach a platbe, aj na postupe. Preto aj táto argumentácia žalobcu bola predmetom už právoplatne skončeného konania. Ak žalobca nesúhlasil s posúdením jeho nároku v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 329/2012 ako nároku na vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy, či so záverom o jeho premlčaní už v roku 2012, prelomenia záverov vyššie uvedených rozsudkov sa bolo možné domáhať len a výlučne uplatnením mimoriadnych opravných prostriedkov vo veci 8C 329/2012, nie iniciovaním opätovného prejednávania tej istej veci novou žalobou. Žalobca sa takto podanou žalobou snaží obísť právoplatne, a teda definitívne urobený záver súdu o tom, že v danom prípade mu vzniklo len právo na vydanie plnenia z neplatnej zmluvy, ktoré sa premlčalo už v roku 2012. Od súdu tak žalobca de facto žiada, aby poprel závery skorších právoplatných rozsudkov a v novom konaní opätovne preskúmaval platnosť predmetnej zmluvy, aktívnu legitimáciu žalobcu i otázku premlčania jeho práva, čo je neprípustné.

8. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie konanie o žalobe žalobcu podľa ust. § 230 C.s.p. zastavil.

9. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p.

10. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že žalobca, tak ako to vyplývalo aj z obsahu odstúpenia, odstupoval iba od pôvodnej Zmluvy o budúcej zmluve. Žalobca nikdy netvrdil, že by Dodatková dohoda č. 2 nemala súvisieť s pôvodnou Zmluvou o budúcej zmluve, avšak nemožno akceptovať záver o tom, že by sa Dodatková dohoda mala pokladať výlučne za dodatok právneho úkonu typu zmluvy o budúcej zmluve, a to taký, že by existenciu Dodatkovej dohody č. 2, resp. práv a povinností ňou dojednaných nebolo možné oddeliť od osudu práv a povinností dojednaných pôvodnou zmluvou. Obe strany sporu považovali Dodatkú dohodu č. 2 za samostatnú zmluvu, resp. za dojednanie nových záväzkov odlišných od záväzkov v pôvodnej zmluve o budúcej zmluve. Obe strany sporu uzatvorili dodatkovú dohodu slobodne, vážne a v úmysle upraviť sporné skutočnosti, ktoré sa medzi nimi objavili, najmä otázku dofinancovania výstavby apartmánu a tiež nové podmienky a povinnosti vrátenia prijatých plnení pre prípad, ak by žalovaný predal predmetný apartmán tretej osobe alebo ak by tretiu osobu ako kupujúceho zabezpečil žalobca, pričom sa dojednávajú aj na niektorých podstatných podmienkach takýchto potencionálnych zmlúv s treťou osobou, najmä pokiaľ ide o kúpnu cenu a dopad na povinnosť vrátenia plnení medzi sporovými stranami ako účastníkmi dodatkovej dohody. S prihliadnutím na skutočný obsah Dodatkovej dohody č. 2 na prejednávajúcu vec mali byť aplikované ustanovenia § 585 ods. 1 a ods. 3 a § 586 Občianskeho zákonníka upravujúce urovanie.

11. Žalovaný prijal peňažné plnenia, ktoré mali byť započítané na úhradu kúpnej ceny apartmánu, ktorý mal od žalovaného nadobudnúť žalobca. Žalovaný, ktorý prijal od žalobcu preddavok na kúpnu cenu, v skutočnosti uzatvoril kúpnu zmluvu s treťou osobou, a teda až povolenie vkladu vlastníckeho práva v prospech tejto tretej osoby predstavovalo novú a zásadnú skutočnosť, na základe ktorej sa stav zmenil tak, že žalovaný už nemohol previesť vlastnícke právo na žalobcu ako na kupujúceho a teda týmto momentom bol povinný mu vrátiť prijatý preddavok. Právnym dôvodom na poskytnutie preddavku na budúcu kúpnu zmluvu je aj príslub, pričom pre takýto príslub zákon žiadnu špecifickú formu nepredpisuje.

12. Súd prvej inštancie nielenže sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, ale nevzal na zreteľ ani to, že tieto skutkové a právne okolnosti, teda zaplatený preddavok zo strany žalobcu žalovanému

vo väzbe na žalovaným spôsobenú následnú nemožnosť previesť vlastnícke právo k apartmánu na žalobcu za dohodnutú kúpnu cenu, predmetom konania 8C 329/2012 ani iného neboli, a teda vo vzťahu k predmetu tohto konania nešlo o prekážku rei iudicatae, a preto pre vydanie uznesenia neboli splnené predpoklady.

13. Hoci by pôvodná zmluva o budúcej zmluve bola neplatná, nemá to dopad na platnosť urovnania ako dohody o sporných nárokoch, ktoré nepochybne vyplývali z obsahu Dodatkovej dohody č. 2. Dodatkovú dohodu č. 2 treba teda podľa jej obsahu minimálne v časti posudzovať ako samostatnú dohodu, nezávislú od pôvodnej Zmluvy o budúcej zmluve.

14. Prvoinštančný súd sa vôbec nezaoberal argumentáciou žalobcu, ktorý poukázal na tvrdenie žalovaného obsiahnuté v Dodatkovej dohode, ktorým uznal, že od žalobcu prijal konkrétne špecifikované plnenia, ktoré sa žalovaný zároveň zaviazal vrátiť. Uvedené zodpovedá aj kritériám uznania záväzku a ako také má nepochybne vplyv aj na otázku premlčania. Nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

15. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

16. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

17. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

18. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia je potrebné poukázať na ust. § 230 C.s.p., podľa ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

19. Vyššie uvedené ustanovenie zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ktorá sa v odbornej verejnosti nazýva tiež prekážka rei iudicatae alebo res iudicata a ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Ak by sa teda začalo konanie o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, ktorá sa týka tých istých strán sporu a toho istého predmetu konania, súd takéto konanie podľa ust. § 161 ods. 2 C.s.p. s poukazom na ust. § 230 C.s.p. zastaví.

20. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán už skončeného konania.

21. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vychádza z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode. Podmienky totožnosti strán sporu a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne.

22. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu.

23. V danom prípade o uplatnenom nároku žalobcu už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8C 329/2012. Žalobca sa v tomto skoršom konaní proti tomu istému žalovanému domáhal zaplatenia finančnej čiastky, ktorú uhradil na základe Zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva nehnuteľností apartmánu v J. A.. Táto zmluva bola vyhodnotená ako neplatná od počiatku, a preto žalobca mohol požadovať iba vrátenie plnenia z neplatného právneho úkonu. Keďže zo strany žalovaného bola vznesená námietka premlčania, súd prvej inštancie takto premlčané právo nemohol žalobcovi priznať, a preto žalobu zamietol. Žalobca v odvolaní podanom proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 19.04.2013 č.k. 8C 329/2012 - 139 okrem iného poukázal aj na Dodatkovú dohodu zo dňa 24.02.2010, ktorá ako dvojstranný prejav vôle oboch účastníkov zmluvy svedčí o tom, že zmluvné strany sa jasne dohodli na podmienkach a platbe, aj na postupe. Do spisu spolu

s odvolaním bola predložená i Dodatková dohoda č. 2 zo dňa 24.02.2010. Aj keď skutočnosti vyplývajúce z Dodatkovej dohody č. 2 zo dňa 24.02.2010 Krajskému súdu v Prešove ako súdu odvolaciemu boli známe, Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 13.08.2014 č.k. 2Co 267/2013-230 odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

24. Nespokojnosť žalobcu s tým, ako bol posúdený ním uplatnený nárok vo veci 8C 329/2012 nie je okolnosťou umožňujúcou opätovné prejednanie tej istej veci medzi tými istými stranami sporu. Právne posúdenie veci patrí bez akýchkoľvek pochybností súdu.

25. Pokiaľ ide o nárok uplatnený žalobou, tento je založený na vrátení peňažných prostriedkov uhradených žalobcom žalovanému z titulu výstavby apartmánu. Aj v prejednávanej spore žalobca žiada vrátiť vyplatenú zálohu na výstavbu apartmánu, a teda skutkové vymedzenie uplatneného nároku je totožné s predchádzajúcim nárokom uplatneným vo veci 8C 329/2012 Okresného súdu Kežmarok.

26. Keďže súd prvej inštancie správne postupoval ak konanie pre prekážku právoplatne rozsúdenej veci vyplývajúcu z ust. § 230 C.s.p. zastavil, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. uznesenie ako vecne správne potvrdil.

27. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

28. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).